

Theses philosophicae.

Numéro d'inventaire : 1980.00014.32

Auteur(s) : Jean Paison

Type de document : affiche

Éditeur : non renseigné (Toulouse)

Imprimeur : J.J. Robert

Période de création : 4e quart 18e siècle

Date de création : 1786

Description : Une feuille de papier mince, froissée et tachée. Des perforations le long de la pliure médiane, en partie réparées par du papier collé au verso. Texte imprimé. Petite estampe dans la partie supérieure.

Mesures : hauteur : 512 mm ; largeur : 410 mm

Notes : Affiche annonçant les thèses de philosophie que doit soutenir "pro laurea artium", Jean Paison originaire de Saint Bertrand de Comminge, le 17 juillet 1786, au collège royal de Toulouse. Les thèses, après une distinction entre matière et esprit, traitent de physique: mouvement et gravité, lumière, forces, astronomie. Le texte comprend un certain nombres d'équations. L'estampe représente des armoiries.

Mots-clés : Affiches de thèses et d'exercices publics

Filière : Enseignement secondaire pour les jeunes filles

Niveau : Supérieur

Autres descriptions : Langue : Français

Nombre de pages : 1

Mention d'illustration

ill.

*P RÆ CELSO AC P RÆPOTENTI VIRO DOM.
DOM. JACOBO-PHILIPPO DU HAGET DE VERNON,
DOMINO COMITI DU HAGET, MACABYE, LIBAROS,
BARONI DE PONSAN, SOUBIRAN, FONTRAILLE, MANSENCOME,
NEC NON DOMINO COMITI DE PEGUILLAN, BARONI REGIONIS CONVENARUM
EQUITI ORDINIS REGII MILITARIS SANCTI LUDOVICI,
EXERCITUUM REGIORUM P RÆPOSITO, TRIBUNO MILITUM, LEGIONIS CARNUTENSIS DUCI,
THESES PHILOSOPHICÆ*

MATERIA non possit cogitare, et igitur illius alia præter materialum foliaria
solidaria spiritualis & materialis idea pariter clara. Non multa ingens ut
videtur habere idea, sed etiam idea operaria, à reflexione, & a fidei insin-
tuosculata, utrum potest probabilitas, sive sunt certe, aute probabile. Relatio he-
cum constat ex uniformi, sensu latuus, etymo, reverentie, deinceps hanc
in quatuor classibus aliagatis, facta, sive modis infidelitatis indicandi possit. Circa fides pri-
mariam, taliis oculis, utramque sive monitione reciduum estiam enim errandi pre-
colum. Nec inter se sunt factum sive naturale vel miraculatum. Hinc quo agitur de reflexione
modum honestum, contendo non componit ut probabilitas foundi in homine, pro-
babilitate, et certitudine bilinea destricti quod proportionem resolutio ad eas facit, quodque dicit ad
ca. Crisp. Proportionis probabilitas, & amplius, alia compota, etratio entitatis via
increaseret. Determinante probabilitatem duplex iustificatio vel certitudinem aliquo propo-
sitionis. Dual probabilitas non termina sibi sententia, determinante probabilitatem
aliquo propositionis, & utramque refutatio. Problemata circa probabilitates compotam
abstinent & illustrant anima sympathicam. Dual probabilitas flagrante recipit propon-
tium problemata probatum, & agnoscit probabilitatem quae rationib[us] aliq[ue] probabilitate
est. Datus plurim argumentum concludens aliquam rationib[us] & cognit probabilitate
cum inseparabiliter concordia propria, determinante probabilitatem ex eo. Exclusio
quae inseparabiliter concordia propria, determinante probabilitatem ex eo.

PRIMISSA arithmeticæ, geometriæ, trigonometriæ, fiduciam concinam de principiis, considerat. Etiam ex eiusdem dividulis pœpsa et non a tam latius habita, ut in infinito dividibili metaphysici dei potest. Illus elementa non sunt motus, ut hec corporum facti ut spissæ dicitur. Quantitas motus, et motus multiplicata per velocitatem. In ordinis motu corporum non eludatur, velut res ipsa ad velocitatem quoniam animata collidere non possunt, et finitas motus ad permanentem. Ut enim corpora et in latius considerata, motus perducunt et velocitas quam molles collidere debent in collisione, illa multa contulit. Indicamus legem quoniam res corporis pacifici collidit, et collidens vix deponetur. Et si motus decompositus, componeatur in corpore virtus aliquip amplexa. Corpus motu decurrente, et in latius virtus exprimuntur respondentes et ut usque possent proprias participes. Diagonali est recta pars curva si variet ratio poterit. Dura virtus, et in angulo et in angulo directio, horum anguli diagonalis adiacentes. Item rotatio, et in spissam, et cogitati componentes, his anguli directio, et, fons directio, et in glosso vi compedit adiacentes. Omnia corpora gravitatis. Legit gravitatis sequitur, et rationes distanciam motus versus quia formam et rationes instantes quadruplicantur. In omni acceleratione continet se variabilis hinc functionis temporis etiam, in quo expressum temporis in minori unitate, locum vim geometricam, et in exposito parallelo, in cuius expressione expressa ostendit, etiam denominare expontio le accelerationis et expressio abscissa cum ejusdem legem numerica. Si $\frac{t}{T} = \frac{1}{2}$, hoc.

virtus geometricæ non convenit parallelo, et cum eis expressione expressa ordinaria.

In machina vesti aliquatenus aquilibri cito. velis pondera debet esse ut ratione recipiatur dilatamentum. In pleno inclinatio pugnare potest ut effigie ad pondus et fons aegalli inclinacionis ad collum aegali circumferentia per directum posse cum plato inclinato. Haec dente & triclinio fere mobilis. Vix immobilia; sed recte: ut haec officia lessitissimum & maximum coelum pertinet. Uiquida comprepta de coelis regnum in unione tenet quod si premiceret se prima loquuntur, non coenobita contra confitentia, & bala & alitudo & multa altitudine columnam aquilinorum inservit ut gravitas specifica. Ititur reali liquido coniunctus foliis, partim vel penitus intinens. Subha reali & liquida vixit determinacione aquilis cito. Hinc foliorum & liquoriferum relatum habet caput gravitatis. Vulnera liquoris & effigie, non solum graviter afflitione. Hinc tempore exortacionis & quantitate, non solum effigie, sed & liquoris foliis. Non haec liquoris in liquido tenebantur, sed ut separari, & levitatem & subducantur, & unde enim quod aegali liquoris circa corporis regem ut si ad eum venientem & quidam foliis tenuit ad quadratum, foliis aegali indumenta. Hinc via determinacione liquoris quod va-
perat super aquilam, non angulis singularibus velociter foliis figurant, quibus folia est ut rotundata velut liquoris influentia. Aegali complimente ut rite in ratione distendit pressionem. Aequilis aquila inter andam aliquid spartitum, & synopsos & hydriogrammam interbatorem.

LUMÍN $\propto$ constat partícula incondensable gaseosa. Unha rechí propagar. Subálle medir reflección debilitante en ratos duplicados distanciados a ∞ entre si. Unha medir difusión atenuante obtido traxicando, refregando súa lega obtidos refractions etracionais alteradas corporales. Venís a lecida colorante; la figura colores primarios fechos polas partículas descompuestas. Unha ratonal despicar e refraction cospicior generata. Segundo colores primarios fai desenrollando reflextions quendam & dividendo reflextions. As lumenas virtuais definidas viduan cada utraria efectiva. Isto pendente a luminais atopadas respeito de tempo na refractio, legrari perante ad eccliam. Maximo debilitante émbe radiacione reflexione. Hix visibilmente aludido fóbelo colores brancos en amora borral. Imago optica conjuntor in punto concursat radiorum que figura applicare. Distancia dálle objetos à speedo de rato, r, focus $= \frac{dr}{d - r}$, en circulo plano $\propto$ concava, convexa. Radius concavus fai quendam modum & radio superficie inferioris, G , unica sua refractio en superficie convexa $f = \frac{dpr}{d - (p - q)} = qsr$, isto $f = \frac{dpr}{d - (q - p) - p - r}$; prior fons incidente ad suam refractio $f = q + qr$, isto fons leptosus in concursat $f = \frac{dpr}{d - (p - q) + qr}$. Hinc teneamus focus in vena unica concava vel convexa.

ASTRONOMIA est cognitio legum quae sequuntur sidera cum in suis apparentiis sunt in suis vicibus. Hinc Astronomia optica & physica. Astronomia optica per-

radicum flos & plo. Diversis inclinationibus cyprius ad aquatum proprium facultas decrescentem, invaleat vidente peripheria magni tuberosi circuli, & locorum terrena longitudinem. Diversae quiescentes ad eam tenetibus flos raro illudatur. Admittit enim ex sylvestre copericans, reponendo quarem quoniam escrivatur in silva mecum, ad ferravam dum autem terreni paralleli. Ammoxanthus etiam quiescent in aqua abebat. Quadrupedibus belluti et inlatae obliteratur. Bradley & diecianus annis 150 circa annos abebarunt. Pseudobelluti etiam inlatae obliteratur. Videsque dentibus circulum aquatum ostendere parallelo, cum singula celsa puncta lato videtur dentibus circulum aquatum ostendere parallelo, cum velocitate que fecerat conus declinationis illorum pondorum. Hinc varia modis diversa phaenomena. Exponitur dies articulatae & ipsorum positiones, sed nona declinationis. Invenitur aliud vaporem quod latenter crepusculare reficitur. Aperiuntur excepit. Aliud agitante vaporem daturin, in galunicem spuma positione. Data loco latitudine diriguntur huiusmodi crepuscula. Silvans reficitur pendens ad atmosphaeram densitate, natura & radiorum obliquitate. Ratibulus fiducia fuit in ratione diuersa confundit. Nominis alaudinae apparet & laetitia leviter dilatatur a canto nocturno. Sunt & inferimus causas diuersitatem, fluctuas, irregulaciones plantarum, conseruatum fons & inferimus phasis. Lascivo legendum lenitudo hiemis, sed repetitur in hemisferio vernali, ut in eis fore velut elongatis ciliis. Hinc varia lata phasis. Invenitur aliud cito cum ambo brevi terrestre, radios sylvestris unde ad dilatationem latae, aliando coru' ambo' & peninsularis latae & flosstris atque occupant. Seta longiora. Flosstris. E. & dicens affliguntur causa felicium flosstris, & flosstris de luce. Projicitur phaenomena circulare aliud planum, intitulatum. —² cuius axis sinistram ad meatus, & cadit inclinatio stellarum ad fons nostrum, lade atrae sterzura alteratius distillatur. Stellaris nullam habent pulsationem atque annorum, sed infra latitudines difficiuntur non nullis annis.

dentie est focu. Itin. scindit gravitatem neveniam demonstrans Kepleri legem.
 VIII.
MENIUS corporum celestium. Vnde fatus perturbantibus genitio. $\frac{d^2}{dt^2}$. Adagiantur vero
 fata in hexam poetarum. Vnde fatus perturbantibus genitio. $\frac{d^2}{dt^2}$. Adagiantur vero
 in plasticis, recrudens in falso carmine. E corporum planetarum motibus detectus venit
 exaltit etiam ut clausit in corporum celestium & precipit in auras. Vt autem istud
 secepsit latitare ad eclipsim proprias viras plena in hexam detrahatur. Vtas preparat
 easdem ratione inclusum eclipsi ad sequentes, principi propter vias detrahatur
 venient in tellurem. Nisi plena delectus non possunt moveri supra planetae de
 substantia, quia pola planetarum dentibus definicibus circuuntur cum pola planetarum de
 substantia. His mox submissis & missis nisi aquiescat. Sunt haec primae, haec fata
 discensionis generat. Quod fata, sed perfruentis de & luna debet, in occasu ferme
 oblonga habent, ut in tunc.

Huius Thespias, Deo Duce, auspice Dupard, & Preffide PETRO MARTIN SAINT ROMAIN, Prefecto, Philologis Preffido, Liberalium Artium Dodice Regio Aggregato, Ecclesie Montalbanensis Canonico, & ex Academis Tolosanis Scientiarum, Inscriptionum & Humaniorum Litterarum, tueri canabatur JOANNES PAINSON, Clericus ex Oppido Bouligne, Diocesis Convenatum, in Collegio Tolosano Major Regio & Academico, die 12° mensis Iulii, hodi certi temporis Annis 1786.

P R O   L A U R E A   A R T I U M

TOLOSE and J. J. ROBERT - *Luxurie Pariformum* lib. Ann. Mag. Colleccii Recd. Typographorum